

KUNGL. SKOGS- OCH LANTBRUKSAKADEMIEN

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 28 april 2011.

Synpunkter på Grönboken om nästa EU-program för FoU/och innovation (Dnr U2011/2487/F).

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA) har fått tillfälle att inkomma med synpunkter på rubricerade Green Paper (Grönbok) samt dokument från regeringen i samma ärende som avgivits under beredningstiden av Grönboken. Vi vill därför framföra följande.

Bakgrund

KSLA lämnade i oktober 2010 ett remissvar som bidrag till underlaget för det svenska inspelet till nästa ramprogram. Regeringen har i flera principiella delar vidarebefordrat KSLA:s synpunkter, även om vårt förslag till konkretiseringar av innehåll i programmet inte fördes vidare. KSLA:s synpunkter i nämnda oktober-remiss gäller i tillämpliga delar fortfarande och upprepas inte här.

Grönboken

KSLA delar fullt ut den *problembeskrivning* som görs i Grönboken. Den är tydlig och visar enligt vår uppfattning på en väl genomförd analys av EU:s och medlemsländernas nuläge samt utvecklingen i EU:s omvärld om än i övergripande form. Även beskrivningen av tillkortakommanden i nuvarande forsknings- och innovationspolitik är föredömligt tydlig och sammanfattad i sex punkter, vilket medför att man inte tappar huvudbudskapet i en mängd detaljer.

Mot denna bakgrund förväntar man sig kraftfulla och tydliga initiativ och förslag för att nå målen i EU 2020.

Men redan i *målbeskrivningen* blir Grönboken betydligt mera diffus. Målbeskrivningen berör i huvudsak endast administrativa medel för hur EU skall utnyttja sina möjligheter och utveckla innovationsaktiviteten. Väl avvägda administrativa rutiner är naturligtvis viktiga och ur effektivitetssynpunkt helt nödvändiga. Flera av de mål som anges har varit aktuella under lång tid, dock utan att de uppnåtts. Ännu viktigare för framgång är sannolikt hur EU skall få politiska, akademiska, industriella, ekonomiska/finansiella och kulturella krafter att samverka mot de höga mål som EU 2020 anger för forskning och innovation.

Man hyser i Grönboken stora förhoppningar att innovationskrafter inom EU skall föra fram unionen till en världsledande position. Små- och medelstora företag sägs vara medlet för att omsätta forskning i innovation och ekonomisk tillväxt. Allt detta är sannolikt riktigt. En hel del av samma mål och visioner fanns även i Lissabon-strategien.

I avsnittet om *medel* för att nå EU 2020:s mål nöjer man sig med att be om svar på ett antal frågor om hur ökad innovationstakt och utveckling av små- och medelstora företag skall kunna komma till stånd. Varför har man inte lärt sig något, och dragit erforderliga slutsatser, av de goda exempel som finns runt om i världen, t.ex. i USA, Japan och i vissa av världens utvecklingsekonomier för att initiera och stödja liknande utvecklingar? Information kan hämtas från ett antal både politiska och vetenskapliga analyser som redan gjorts och publicerats. Läget för EU och dess medlemsländer kräver sannolikt att vi inte spenderar tid på att uppfinna hjulet på nytt, utan snabbt tar utgångspunkt i gjorda erfarenheter på andra håll i världen och anpassar och förbättrar dessa utifrån förutsättningar i unionen.

KSLA anser att Grönboken åtminstone borde antyda inom vilka tillämpningsområden unionens forsknings- och innovationspolitik skall nå de högt uppsatta målen i EU 2020 (se vår oktoberremiss som nämner exempel på områden). Utan en sådan prioritering är sannolikheten antagligen ganska stor att EU 2020 i grad av måluppfyllelse går samma trista öde till mötes som Lissabon-strategien.

KSLA anser även att Grönboken borde diskutera konkreta åtgärder för att öka innovationstakt och utveckling av företagande och sysselsättning. Är det överhuvudtaget möjligt att nå de högt satta målen utan att diskutera hur de politiska, akademiska, finansiella och industriella ledningarna skall samverka och interagera inom medlemsländerna och mellan medlemsländerna inom unionen? Det är åtminstone vår uppfattning att bl.a. de tidigare nämnda länderexemplen har lyckats att få samhällets och näringslivets ledningar att samverka för att skapa förutsättningar för forskning i världsklass (t.ex. Nobelpris) samt innovationer och nyföretagande.

Slutligen vill KSLA framhålla att det måste finnas reella och påtagliga incitament för den enskilde forskaren och innovatören. De akademiska meriteringssystem som råder i flertalet, om inte alla, medlemsländer medverkar inte till innovation och industriell utveckling. De är i stället exklusivt inriktade på akademiska kvalifikationer. Kanske måste det vara så för att säkra den intellektuella kapaciteten för frontforskning, men de måste i så fall kompletteras med betydligt mera kraftfulla strukturer för innovation och kommersiell utveckling än vad unionen för närvarande erbjuder.

Sammantaget innehåller Grönboken en utmärkt beskrivning av EU:s omvärld och tillkortakommanden i nuvarande forsknings- och innovationspolitik, men målbeskrivningen saknar flera centrala komponenter och mål/medelanalysen är otillräcklig för att nå de höga målen i EU 2020.

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien.

Sara von Arnold

Sara von Arnold
Preses

Åke Barklund

Åke Barklund
Akademisekreterare och VD